

HAASTATTELUOHJEET

Oppilaitosten johtajien/hankevastaavien haastatteluiden aikana keskustellaan kyselyn tuloksista ja tehdään toimenpidesuunnitelma niiden perusteella. Haastattelut voidaan tehdä kasvokkain tai verkossa. Tätä varten on laadittu ohjeet, jotka koskevat haastattelujen toteuttamista ja raportointia. Varsinainen analyysi ja toimenpidesuunnitelma tehdään haastatteluraportin pohjalta. Haastattelut tehdään yksitellen, ja niissä keskitytään kuhunkin organisaatioon erikseen.

Haastatteluohjeet

Tavoite

Oppilaitosten johtajien/hankevastaavien haastatteluiden tavoitteena on muodostaa käsitys oppilaitoksen kansainvälistymisen ja liikkuvuustoiminnan tilanteesta sekä toiminnan johtamisesta ja koordinoinnista. Tavoitteena on analysoida tuloksia ja löytää keskeiset kehittämiskohteet. Haastattelusta ja sen aikana havaituista keskeistä kehittämiskohteista koostetaan raportti, jonka pohjalta tehdään varsinainen tulosten analyysi ja toimenpidesuunnitelma.

Haastattelija

Haastattelija ohjaa keskustelua. Ihmiset puhuvat enemmän, kun he tuntevat olonsa rennommaksi, joten kysymyksiä ei esitetä tietyssä järjestyksessä, vaan ne kysytään keskustelua kehittäväällä tavalla.

Haastateltava

Haastattelija haastattelee oppilaitosten johtajia ja hankevastaavia.

Kesto

Haastattelu kestää yleensä 30–60 minuuttia. Tämä antaa riittävästi aikaa syvällisempien keskustelujen käymiseen.

Ennen haastattelua

Sovi haastateltavien kanssa sopiva ajankohta ja paikka haastattelulle. Muistuta haastateltavaa tarvittaessa haastattelun ajankohdasta, päivämäärästä ja paikasta.

Pyydä haastateltavilta suostumus haastattelun tallentamiseen. Suostumus voidaan antaa myös suullisesti.

Haastattelun aikana

Kuuntele tarkkaan, mitä haastateltava sanoo, sillä hänen vastauksensa ei välttämättä vastaa kysymykseen. Tällöin voit esittää täydentävän kysymyksen. Tärkeintä haastattelussa on muistaa, että kysymysten esittämistä ei saa kiirehtiä. Älä myöskään keskeytä osallistujaa kesken lauseen tai kun hän pysähtyy keräämään ajatuksiaan. "Voitko kertoa minulle" on aina hyvä tapa aloittaa haastattelu tai pyytää haastateltavaa selittämään tietty näkökulma.

Älä paljasta yksityiskohtia tai keskustele toisen haastateltavan kommentteista haastattelun aikana. Tämä ei ainoastaan loukkaa aiempien haastateltavien yksityisyydensuojaa, vaan myös nykyinen haastateltava epäilee kykyäsi säilyttää hänen luottamuksensa. Tämä ei tarkoita sitä, ettetkö voisi puhua yleisluontoisesti (jos haastateltava esimerkiksi kysyy sinulta, "mitä muut ovat sanoneet" tietystä asiasta, voit vastata, että "monet haastateltavat ovat todenneet, että" jne.)

Kirjaa muistioon kaikki keskeiset asiat.

Haastattelun jälkeen

On erittäin tärkeää, että kirjoitat raportin heti haastattelun jälkeen, kun muistat vielä kaikki haastatteluun liittyvät keskeiset seikat. Mahdollinen haastattelun tallenne auttaa sinua laatimaan tarkan raportin. Käytä jokaisesta haastattelusta saamiasi kokemuksia parantaaksesi seuraavaa haastattelua.

Laitteet/tilat

Verkkohaastattelu voidaan toteuttaa esim. Teams- tai Zoom-ympäristössä.

Funded by
the European Union

VET
toVET
CAPACITY BUILDING

Päivämäärä:	
Maa:	
Koulu:	
Fasilitaattori(t):	
Haastateltava:	

Keskustelun teemat

- *Aihe 1: Kansainvälistyminen ja liikkuvustoiminta*
- *Aihe 2: Hankesuunnittelu ja -hallinto*
- *Aihe 3: Opettajien täydennyskoulutus (temaattinen ryhmä)*
- *Aihe 4: Oppilaitoksen työelämäyhteistyö (temaattinen ryhmä – kaksoisjärjestelmä)*
- *Aihe 5: Yrittäjyys (temaattinen ryhmä – puuttuvat yritykset)*
- *Aihe 6: Työmarkkinat (temaattinen ryhmä –työelämään siirtyminen)*
- *Aihe 7: Ohjaus*
- *Aihe 8: Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen*

Funded by
the European Union

VET
toVET
CAPACITY BUILDING

Teema 1: Kansainvälistyminen ja liikkuvuustoiminta

Keskusteluaiheita

Haastateltaville voidaan esittää seuraavia kysymyksiä:

Miten opiskelijoiden liikkuvuudet toteutetaan?

Miten suunnittelette liikkuvuuden vaiheet?

Miten organisoitte valmistelevat toimet?

Miten valitsette ja ohjaatte hakijoita: miten tarkistatte osallistujien osaamisen tason ja soveltuvuuden? Miten tarkistatte kielitaidon?

Osaatko tehdä tarvittavat asiakirjat?

Onko liikkuvuusprosessi digitalisoitu? Jos kyllä, miltä osin?

Miten hoidatte matkustusjärjestelyt?

Miten henkilöstön liikkuvuus toteutetaan? Millainen henkilöstö osallistuu liikkuvuustoimintaan?

Miten edistätte liikkuvuustoimintaa?

Miten valmistelette, seuraatte ja päivitätte kansainvälistymisstrategiaanne?

Tunnustetaanko oppilaitoksessanne kansainvälisen strategian merkitys?

Miten parannatte tietoisuutta eurooppalaisista hankkeista oppilaitoksessanne?

Ovatko johtajat mukana kansainvälistymisessä? Miten?

Tekevätkö henkilökunta / opettajat / johto yhteistyötä kansainvälistymisessä?

Miten seuraatte ja toteutate kansainvälistymisstrategiaanne?

Liittyykö kansainvälistyminen oppilaitoksenne strategiseen toimintaan, kuten joustavampaan koulutukseen, eri kohderyhmien huomioimiseen, sosiaaliseen osallisuuteen, kestävään kehitykseen, digitalisaatioon?

Miten organisoitte, ja arvioitte yhteistyötä kumppaneiden kanssa?

Mitkä ovat keskeiset kumppanimaanne kansainvälisessä toiminnassa? Kuinka kauan olette työskennelleet kyseisissä maissa toimivien partnereiden kanssa? Mitä toimintoja kehittäte yhteistyössä heidän kanssaan?

Kuinka monta kumppania teillä on kussakin maassa?

Allekirjoitatteko yhteistyösopimukset kumppaneidenne kanssa?

Kehittääkö oppilaitos henkilöstön ja opiskelijoiden vastavuoroista liikkuvuustoimintaa kansainvälisten kumppaneidensa kanssa?

Koonti osallistujien vastauksista:

Erimielisyyttä aiheuttaneet asiat:

Muut huomiot ja havainnot:

Funded by
the European Union

VET
toVET
CAPACITY BUILDING

Teema 2: Hankesuunnittelu ja -hallinto

Keskusteluaiheita:

Haastateltaville voidaan esittää seuraavia kysymyksiä:

Onko oppilaitoksen henkilökunnalla tietoa tai aiempaa kokemusta kansainvälisen liikkuvuuden lomakkeista ja rahoituksen myöntämismenettelyistä?

Ymmärtävätkö he hakulomakkeita ja myöntämismenettelyjä?

Onko henkilökunnalla kokemusta hankkeiden kirjoittamisesta?

Onko henkilökunnalla kokemusta hankkeiden hallinnoinnista?

Onko henkilökunnalla kokemusta hankkeiden arvioinnista?

Onko henkilökuntanne perehtynyt hankkeiden raportointiin (hallinto- ja taloushallinto, raportointi jne.)?

Mikä on rahoittajilta saamane hankkeiden keskimääräinen hyväksymisprosentti?

Entä loppuraportin pisteet/suosituksset?

Miten parannatte henkilöstönne kykyä suunnitella ja kirjoittaa hankkeita?

Miten parannatte henkilöstön kykyä hallinnoida hankkeita?

Onko teillä paikallisia, alueellisia ja kansallisia kumppaniverkostoja? Miten kehittäte niitä?

Minkä tyyppisten organisaatioiden kanssa teette enemmän yhteistyötä? Millä tasolla (paikallinen, alueellinen, kansallinen)?

Koonti osallistujien vastauksista:

Erimielisyyttä aiheuttaneet asiat:

Muut huomiot ja havainnot:

Teema 3: Opettajien täydennyskoulutus (temaattinen ryhmä)

Keskusteluaiheita:

Haastateltaville voidaan esittää seuraavia kysymyksiä:

Mitä opettajille suunnattuja täydennyskoulutuksia / -toimia kehitätte?

Toteutetaanko ne digitaalisesti vai fyysisesti?

Ovatko ne teoreettisia vai käytännönläheisiä?

Osallistuvatko samat opettajat yleensä täydennyskoulutuksiin / -toimiin?

Arvioitteko täydennyskoulutusten / -toimien laatua?

Jos kyllä, mikä on keskimääräinen tyytyväisyysaste?

Analysoidaanko oppilaitoksessanne opettajien koulutustarpeita? Miten?

Onko oppilaitoksenne tehokas henkilöstön koulutusohjelmien suunnittelussa?

Teettekö yhteistyötä sidosryhmien kanssa henkilöstönne kouluttamiseksi (yliopistot, laitokset jne.)? Minkä tahojen kanssa? Miten?

Onko oppilaitoksenne aktiivinen henkilöstön kielitaidon parantamisessa?

Kouluttaako oppilaitoksenne henkilöstöä kansainvälistymiseen liittyvissä asioissa?

Näettekö kansainvälistymisen mahdollisuutena opettajien / henkilöstön ammatilliseen kehittymiseen?

Ovatko opettajat / henkilöstö, joilla on kansainvälistä kokemusta, mielestänne hyvä esimerkki opiskelijoiden innostamiseksi liikkuvuuteen?

Käyttääkö henkilökunta opittuja taitoja, aiheita ja käytäntöjä oppilaitoksen opetukseen / organisaatioon?

Koonti osallistujien vastauksista:

Erimielisyyttä aiheuttaneet asiat:

Muut huomiot ja havainnot:

Teema 4: Oppilaitoksen työelämäyhteistyö (temaattinen ryhmä – kaksoisjärjestelmä)

Keskusteluaiheita:

Haastateltaville voidaan esittää seuraavia kysymyksiä:

Kuinka monen yrityksen kanssa oppilaitoksenne tekee yhteistyötä?

Minkä kokoisia yritykset ovat (mikroyritykset, pk-yritykset, suuryritykset, monikansalliset konsernit)?

Missä yritykset sijaitsevat (paikallinen, alueellinen, kansallinen taso)?

Mikä on mielestänne vaikeaa yritysten kanssa tehtävässä yhteistyössä?

Onko teillä yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä varten henkilökuntaa? Kuinka paljon? Kuinka monta päivää viikossa he tekevät tätä työtä?

Onko oppilaitosten ja yritysten välillä taitokuilua?

Järjestääkö oppilaitoksessanne koulutusta yksityisille yrityksille? Jos kyllä, millaisia koulutuksia ja suunnitellaanko ne yhteistyössä yritysten kanssa?

Ottaako oppilaitoksenne yritykset mukaan opetussuunnitelmien kehittämiseen? Mikä toimii paremmin ja mikä on mielestänne vaikeampaa?

Onko yritysten ohjaajia koulutettu tekemään yhteistyötä oppilaitosten kanssa?

Vastaako opiskelijoiden taitotaso yritysten tarpeita?

Koonti osallistujien vastauksista:

Erimielisyyttä aiheuttaneet asiat:

Muut huomiot ja havainnot:

Funded by
the European Union

VET
toVET
CAPACITY BUILDING

Teema 5: Yrittäjyys (temaattinen ryhmä - puuttuvat yritykset)

Keskusteluaiheita:

Haastateltaville voidaan esittää seuraavia kysymyksiä:

Tarjoaako oppilaitoksenne yrittäjyyskoulutusta ja tukipalveluja? Miten?

Kuka sitä tekee? Onko hänellä siihen tarvittava osaaminen ja aika?

Teettekö yhteistyötä keskeisten sidosryhmien kanssa (yliopistot, kauppakamarit, yhdistykset jne.)?

Onko yrittäjyyskasvatus otettu huomioon muissa oppiaineissa?

Miten yrittäjämäinen asenne näkyy koulutuksessa ja opetussuunnitelmissa?

Onko opiskelijoillanne yrittäjämäinen asenne? Miten he voisivat mielestänne kehittää sitä paremmin?

Liittyvätkö yrittäjyystaidot (kuten itsenäisyys, omatoimisuus) kansainvälisiin kokemuksiin? Kiinnitetäänkö näihin taitoihin huomiota?

Koonti osallistujien vastauksista:

Erimielisyyttä aiheuttaneet asiat:

Muut huomiot ja havainnot:

Teema 6: Työmarkkinat (temaattinen ryhmä – työelämään siirtyminen)

Keskusteluaiheita:

Haastateltaville voidaan esittää seuraavia kysymyksiä:

Miten valvotte, että koulussa hankitut taidot riittävät työllistymiseen (pehmeät taidot, monialaiset taidot, tekniset taidot)?

Keräättekö potentiaalisten työnantajien mielipiteitä koulutusta kehitettäessä ja / tai valmistuneiden työllistymisen jälkeen? Vastaako ammatillinen koulutus esimerkiksi alueellisen verkoston yritysten tarpeisiin? Ovatko työnantajat tyytyväisiä valmistuneiden osaamiseen?

Miten seuraatte työnantajien kokemuksia / tyytyväisyyttä?

Keräättekö palautetta opiskelijoiden yrityksessä suorittamien työssäoppimisjaksojen jälkeen?

Keräättekö palautetta koulutuksesta alumneilta tai edellisen vuoden opiskelijoilta (tehdäänkö kyselyjä/tutkimuksia vuosittain?)?

Ovatko työmarkkinaverkostot / sidosryhmät mukana jo koulutuksen aikana (kauppakamarit, ammattiliitot, työvoimatoimistot jne.)?

Suorittavatko opiskelijanne pitkäaikaisia (yli 3 kuukautta kestäviä) työssäoppimisjaksoja paikallisissa yrityksissä?

Keskittyvätkö nämä työssäoppimisjaksot sekä taitojen oppimiseen/parantamiseen että verkoston luomiseen?

Koonti osallistujien vastauksista:

Erimielisyyttä aiheuttaneet asiat:

Muut huomiot ja havainnot:

Funded by
the European Union

VET
toVET
CAPACITY BUILDING

Teema 7: Ohjaus

Keskusteluaiheita:

Haastateltaville voidaan esittää seuraavia kysymyksiä:

Tarjoaako oppilaitoksenne opiskelijoille ohjausta / ammatillista ohjausta? Miten?

Onko oppilaitoksessanne ohjaukseen erikoistunutta henkilökuntaa / oma toimisto, joka keskittyy ohjaukseen? Mikä on heidän työnkuvansa?

Onko oppilaitoksen keskeyttämisaste merkittävä (>10 %)?

Miten aiotte vähentää sitä?

Onko oppilaitostasolla ohjelmia / palveluja, joiden avulla koulunsa keskeyttäneet saadaan takaisin opiskelemaan (jos mahdollista)? Miten tällaiset ohjelmat on jäsennelly / organisoitu / toteutettu?

Miten puututte nuorten työn ja koulutuksen ulkopuolelle jäämiseen?

Teettekö yhteistyötä muiden sidosryhmien (peruskoulut, kunnat jne.) kanssa ohjaustoiminnan kehittämiseksi? Miten?

Koonti osallistujien vastauksista:

Erimielisyyttä aiheuttaneet asiat:

Muut huomiot ja havainnot:

Funded by
the European Union

VET
toVET
CAPACITY BUILDING

Theme 8: Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Keskusteluaiheita:

Haastateltaville voidaan esittää seuraavia kysymyksiä:

Tiedätekö, mitä epävirallisesti hankittu osaaminen sekä arkioppiminen tarkoittavat?

Onko oppilaitoksessanne epävirallisesti hankitun osaamisen sekä arkioppimisen tunnustamisjärjestelmä?

Jos kyllä:

Mitä taitoja tunnustamisprosessiin osallistuvilla toimijoilla on oltava? Mikä on heidän ammattinsa?

Miten oppilaitos edistää epävirallisesti hankitun osaamisen sekä arkioppimisen tunnistamista ja tunnustamista?

Miten arvioitte ulkomailla suoritettuja työssäoppimisjaksoja? Tunnistetaanko ja tunnustetaanko ulkomailla tapahtuva liikkuvuus osaksi opintoja?

Jos ei:

Olisiko koulunne kiinnostunut kehittämään epävirallisesti hankitun osaamisen sekä arkioppimisen tunnustamisjärjestelmää (alkaen opiskelijoiden ja henkilöstön kansainvälisestä liikkuvuudesta)?

Koonti osallistujien vastauksista:

Erimielisyyttä aiheuttaneet asiat:

Muut huomiot ja havainnot:

